

Svenska HUNDRASER

– en del av vår historia

SVENSKA KENNELKLUBBEN

Svenska Kennelklubben är hundägarnas riksorganisation och företräder alla hundar och hundägare i Sverige. Med våra 300 000 medlemmar är vi en av landets största intresseorganisationer. Vi sprider information, utbildar och väcker debatt – och visar på den stora glädjen och nyttan med hund!

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

POSTADRESS | 163 85 Spånga
BESÖKSADRESS | Rinkebysvängen 70
TELEFON | 08-795 30 00
TELEFAX | 08-795 30 40

www.skk.se

Agria
Djurförsäkring

Stolt samarbetspartner sedan 1964

SKK H17 5 000 ex. nov 2014. Omslagsbild: Hamiltonstövare.

På jakt med smålandstövare. Foto: Hans Olsson

Tolv svenska hundraser – ett kulturarv

Våra svenska hundraser berättar mycket om vårt land och om hur vardagen sett ut för de människor som levt här före oss. Lär känna de hundar som följt med oss vid jakt, vallat boskap och hållit oss sällskap på gården, i skogen och på fjället.

Jakt har historiskt sett varit en viktig del av livet i Sverige och är fortfarande ett stort fritidsintresse hos svenskarna. Det märks på de inhemska hundraser som finns i landet. Av tolv raser är nio jakthundsraser. Ja, egentligen tio om man ser till att svensk lapphund, som nu främst är en sällskapshund, ursprungligen användes för jakt. Drevern är känd för sin exceptionella jaktformåga och en självklarhet vid jakt på rådjur men används även för hare och räv. Jämthund, svensk vit älghund och hälleforshund används alla för jakt på älg.

Den som vill jaga hare kan välja mellan hamiltonstövare, gotlandsstövare, schillerstövare, som även används för rävjakt, och smålandstövare som är en allroundjakthund. För jakt på skogsfågel är norrbottenspetsen det rätta valet.

Västgötspets, med anor från vikingatiden, är en populär sällskapshund men används

fortfarande till sina ursprungliga uppgifter, det vill säga att valla och vakta.

Dansk-svensk gårdshund är som namnet antyder en gårdshund med uppgift att hålla efter gnagare och vakta. Rasen har sitt ursprung i såväl Sverige som Danmark och ansvaret för rasen delas mellan länderna.

Läs mer på Köpahund.se

Vill du veta mer om våra svenska hundraser? Läs om deras historia och typiska drag på Svenska Kennelklubbens webbplats www.köpahund.se. Där finns också valpar till salu, listor på uppfödare och länkar till rasklubbar.

Lästips

I *Svenska hundraser – ett kulturarv* skildras våra inhemska raser på ett storslaget sätt i både text och bild. Författaren Åsa Lindholm har rest land och rike runt och träffat många entusiastiska hundägare, med ett engagemang och entusiasm som lyser igenom i det vackra bildmaterialet.

Svenska hundraser från norr till söder

1 Lappland längst i norr är hemvist för det samiska folket, deras renhjordar och deras vallhund, den **svenska lapphunden**.

2 Något längre ner finner vi den lilla vit-röda **norrbottenspetsen**. Dess förmåga att markera var tjäder och orre sitter i trädskronorna delar den med sin "kusin" på andra sidan Bottenviken, den röda finska spetsen.

3 I älg- och björnskogarna i Jämtland lite längre söderut, har den majestätiska **jämthunden** sitt ursprung.

4 Jämthunden har en vit släkting i området, **svensk vit älghund**. Båda raserna är utmärkt sällskap vid storviltjakt.

5 I nordvästra Västmanland finns ännu en skicklig älghund, **hälleforshund**, en ättling till den ryska ostjakken som en gång i tiden användes till jakt på varg och björn. Utvecklingen av den imponerande röd-gula hunden från det lilla bruksamhället Hällefors är en fascinerande historia.

6 I Göteborg, det närliggande landskapet Västergötland och på Varaslätten återupptäcktes på 1940-talet den orädda lilla vallhunden **västgötspetsen**. Den är ursprunglig och varglik till utseendet utom i storleken.

7 Göteborgstrakten har associerats med stövare med rent skall, och inte minst duktiga har- och rävhundar. Ursprunget till dessa tanfärgade stövare med svart sadel kom från en ung jordbrukare, Per Schiller. Hans stövare registrerades som svensk ras 1907 och fick så namnet **schillerstövare**.

8 Om vi för hundra år sedan hade fortsatt vår resa från Göteborg österut över landet, skulle vi på många större gårdar förmodligen ha träffat på stövare av olika typ. År 1921 sammanslogs dessa till en hundras som fick namnet **hamiltonstövare** efter Svenska Kennelklubbens grundare, greve Adolf Patrik Hamilton.

9 En variant av svensk stövare, kallad **gotlandsstövare**, är rödglul med vita tecken. Denna mångsidiga jakthund är mycket ovanlig, det föds bara ett fåtal kullar per år, men rasen har länge haft ett fäste hos jägare på Gotland och används för att jaga hare och räv.

10 I det vidsträckt landskapet Småland, känt för sina djupa skogar och rika djurliv, utvecklades den mångkunniga "allmogestövaren", senare kallad **smålandstövare**. Denna svarta eller bruna stövare med tan-teckning kan födas med naturligt kort svans.

11 **Drever** är ursprungligen en variant av den tyska Westfälische Dachsbracke, en hundras som blev mycket uppskattad av jägarna i Skåne vid 1900-talets början. Rasens korta ben och långsammare takt gjorde den utmärkt för jakten på rådjur och

hjord i bokskogarna. På 1940-talet erkändes denna svenska variant av bracke som svensk ras under namnet drever.

12 Skåne är främst ett jordbrukslandskap med slättland och spannmålsodling, likt grannlandet Danmark. I båda länderna förekom en liten rättthund av pinscherterriertyp som höll råttor och möss från spannmålen, jagade bort boskap från köksträdgårdar och grödor med mer. Rasen fick namnet **dansk-svensk gårdshund** och rasansvaret delas mellan Sverige och Danmark.

SVENSKA HUNDRASER

SVENSK LAPPHUND

Lapphunden är en av våra mest ursprungliga hundraser. Samerna använde den till jakt och som skydd mot rovdjur, och senare till att valla renar med. Idag är lapphunden en uppskattad sällskapshund. Lapphunden är en medelstor spetshund och är oftast enfärgat svart, men kan också ha bruna inslag.

NORRBOTTENSPETS

Norrbottenspetsen härstammar troligen från små lajkor som under förhistorisk tid fanns hos jägare på Nordkalotten. Det är en medelstor, lätt och rörlig hund som stöter upp skogsfågel, följer efter och markerar med skall i vilket träd fågeln sätter sig. Norrbottenspetsen är en livlig, vänlig och självsäker ras.

JÄMTHUND

Jämthunden är lika gammal som jägarfolkens kolonisation av Norrland. Idag är den en av de mest populära svenska hundraserna. Jämthunden används i första hand vid älgjakt, men även vid jakt på björn, lo och skogsfågel. Färgen är grå med gräddgula tecken på haka, kind och bröst. Typiskt för rasen är också de så kallade selmärkena över skulderna.

SVENSK VIT ÄLGHUND

Den vita älghunden härstammar från norsk älghund, grå och jämthund. Den är en utpräglad jägare med huvudintresset riktat mot vilt som låter sig ställas; älg, björn, lo och grävling. Rasen är medelstor och som man kan höra på namnet alltid helt vit.

HÄLLEFORSHUND

Hälleforsunden härstammar från en kull älghundar som föddes i slutet av 1930-talet nära Hällefors bruk. Det är en stark, modig och energisk ras, med stor viltskärpa. Hälleforsunden är medelstor och används främst vid älgjakt men också för jakt på björn och lo. Färgen är gulröd i olika nyanser.

VÄSTGÖTASPETS

Västgötaspetsen är en liten, orädd vallhund med anor från vikingatiden. Idag är den en uppskattad sällskapshund, men den används fortfarande som vallhund på nötboskap. Det är en kortbent, livlig hund av spetstyp och är vanligtvis stålgrå eller gråbrun till färgen, med gräddfärgade tecken och så kallade selmärken.

SCHILLERSTÖVARE

Schillerstövaren är uppkallad efter lantbrukaren Per Schiller som avlade fram spårssäkra stövare. Den används för att jaga räv och hare och är uppskattad för sitt kraftfulla skall som hörs på långt håll. Schillerstövaren är medelstor och rödbrun med en svart så kallad sadel.

HAMILTONSTÖVARE

De svenska stövarraserna härstammar från hundar som kom till Sverige under framför allt 1600- och 1700-talen med hemvändande officerare från kriget i Europa. Hamiltonstövaren är medelstor och driver, det vill säga följer efter, hare och räv genom att med nosen mot marken och under skall följa bytets vittring. Rasen har sitt namn efter greve Hamilton som grundade Svenska Kennelklubben 1889.

GOTLANDSSTÖVARE

Gotlandsstövaren används för jakt på hare, kanin och räv. Rasen är småväxt och fungerar även som sällskapshund men har en stark jaktlust och är byggd för att jaga under långa pass i skog och mark. Rasen är mycket ovanlig och det föds bara ett fåtal kullar per år. Till färgen är den gul eller gulröd med vita tecken.

SMÅLANDSSTÖVARE

Smålandsstövaren utvecklades under 1800-talet. Det är en mångsidig jakthund som numera mest används för harjakt. Smålandsstövaren är en robust, uthållig hund med starka tassor som kan jaga dagar i sträck. Den är svart till färgen med rödgula tecken och kan ha olika svanslängder.

DREVER

Drevern avlades fram på kontinenten i mitten av 1850-talet (Sydtyskland, Tyrolen och Schweiz) genom en blandning av tax och stövare. Den är en mycket bra rådjursjägare och är också utmärkt för jakt på hare och räv. Det är en kortbent, stark ras som kan driva viltet ganska långsamt under lång tid. Drevern har en mycket stark jaktinstinkt.

DANSK-SVENSK GÅRDSHUND

Dansk-svensk gårdshund är en liten, modig hund som traditionellt använts för att vakta gården och jaga rättor. Ansvaret för rasen delas av Sverige och Danmark. Dansk-svensk gårdshund är livlig och känd för sin smidighet och sina höga hopp. Kroppen är välutvecklad, färgen vit med fläckar i svart, brunt eller gulrött.

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION